

ORKDAL KOMMUNE
Glød og go'fot

Veileder ved bekymring

- Hvordan forebygge og håndtere hatkriminalitet og voldelig ekstremisme

SLT

Samordning av lokale
kriminalitetsforebyggende tiltak

Kjernen i forebygging av hatkriminalitet, radikalisering og utvikling av ekstremisme er den samme som for forebygging av blant annet skolefravall, rusproblematikk og kriminalitet. Prinsippet om å tilstrebe tidlig intervensjon gjelder særskilt her. Det inviterer til snarlig innsats på tvers av sektorene.

SLT – Samarbeid av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak i Orkdal kommune. SLT modellen er forankret på øverste nivå i kommunen og politiet. Både ordfører, rådmann og lensmann er sentrale på det styrende nivå (Politirådet).

Revidert desember 2015
(Lagt frem for Hovedutvalg oppvekst og omsorg januar 2016)

Forord

Denne veilederen tar utgangspunkt i «Nasjonal veileder for forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme», samt at det er innhentet tips fra Trondheim kommunes veileder; «Hvordan forebygge radikaliserings og håndtere voldelig ekstremisme», og Oslo kommunes veileder; «Veileder ved bekymring – hvordan forebygge og håndtere hatkriminalitet og voldelig ekstremisme?»

Orkdal kommune har i samarbeid med Orkdal- og Agdenes lensmannskontor endret og tilpasset veilederen til lokale forhold.

Innhold

1	Om veilederen	Side 4
2	Informasjons- og taushetsplikt, samtykke	Side 4
3	Definisjoner og sentrale begrep	Side 5
4	Planer, organisering og samarbeid	Side 6
5	Mulige bekymringstegn	Side 7
6	Mulige risiko- og beskyttelsesfaktorer	Side 8
7	Mulige tiltak	Side 9
8	Hva gjør jeg ved en bekymring?	Side 11
9	Nettsider, informasjon og lenker	Side 13
10	Viktige telefonnummer	Side 15

1. Om veilederen

Denne veilederen er ment å gi fakta og tips om hvordan vi kan møte, følge opp og forebygge ekstremisme. Den er tiltenkt ansatte i politiet, helsestasjon, barnehage, skole (grunnskole, videregående skole og voksenopplæringa), barnevern, rus- og psykisk helsearbeid, NAV, flyktningtjenesten og kultur- og fritid som arbeider med barn- og ungdom.

I denne veilederen finnes noe faktainformasjon, begreper, handlingsplaner, litteratur, lenker og kontaktpersoner m.m. Tips om bekymringstegn, avklaring og mulige tiltak.

Veilederen beskriver en handlingsløype; «Fra bekymring til handling». Helt fra de lokale og relativt enkle tiltakene, til de tyngre innsatser i tverrfaglig samarbeid med relevante aktører.

Bekymring på den enkelte avdeling/enhet diskuteres først internt med nærmeste leder, og den fra aktuelle avdeling/enhet som er representert i SLT sin arbeidsgruppe i Orkdal kommune. Det må så vurderes om bekymringen skal meldes videre til lokalt politi, og barneverntjenesten når det er snakk om personer under 18 år. Samarbeid med andre fagmiljø avklares, og forebyggende tiltak iverksettes.

I hovedsak benyttes eksisterende tiltak og tjenester innenfor skole, barnevern, rus- og psykisk helsearbeid, NAV, flyktningtjenesten, politi m.m. Dialog, råd, veiledning og oppfølgingssamtaler må tilpasses utfordringene, situasjonen og relasjonene til den aktuelle personen. Alvorlige bekymringer meldes av lokalt politi til Politiets sikkerhetstjeneste (PST).

2. Informasjons- og taushetsplikt, samtykke og plikt til å avverge lovbrudd.

Generelle og spesielle lover- og regelverk for taushetsplikt, samarbeid, informasjon, lagring av informasjon m.m. gjelder også for hatkriminalitet og voldelig ekstremisme. Regler for sensitive personopplysninger kan være relevant. Personers politiske eller religiøse oppfatning er å anse som en sensitiv personopplysning. Jmf Personopplysningslovens § 2 (lov nr.32/2000).

Et samarbeid bør bygge på samtykke fra den unge, eventuelt dennes foreldre eller foresatte. Der det ikke er mulig eller naturlig å få et samtykke bør det vurderes å anvende unntaksbestemmelsene i taushetsplikten.

De mest relevante unntaksbestemmelsene som gjør at man kan dele opplysninger med andre forvaltningsorganer selv om personen ikke samtykker er;

[Forvaltningsloven § 13b, nr. 5 og 6](#): Gjelder for ansatte i fritidsklubber, barnehage, skole, ungdomskontakt, og de som utfører tjenester eller arbeid for disse m.m.

[Barnevernloven § 6-7, 3. ledd](#): Gjelder for ansatte i barnevernet og de som utfører tjeneste eller arbeid for barnevernet.

[Sosialtjenesteloven § 44, 3. ledd](#): Gjelder for ansatte i NAV og de som utfører tjenester eller arbeid for kommunen etter denne loven.

[Helse og omsorgstjenesteloven § 12-1, 3. ledd](#): Gjelder enhver som utfører tjeneste eller arbeid etter denne loven.

Vi minner for øvrig om plikten til å avverge alvorlige lovbrudd;

Avvergelsesplikten (Straffelovens § 196)

Med bot eller fengsel i inntil 1 år staffes den som unnlater å anmelde til politiet eller på annen måte å søke å avverge en straffbar handling eller følge av den, på et tidspunkt da dette fortsatt er mulig og det fremstår som sikkert eller mest sannsynlig at handlingen vil bli eller er begått. Avvergelsesplikten gjelder uten hensyn til taushetsplikt.

3. Definisjoner og sentrale begrep.

Hatkriminalitet

Hatkriminalitet er straffbare handlinger som helt eller delvis er motivert av negative holdninger på grunn av etnisitet, religion, homofil orientering og/eller nedsatte funksjonsevne.

Hendelsen i regjeringskvartalet- og på Utøya 22.7.2011, og drapet på Benjamin Hermansen på Holmlia i 2001 er de mest alvorlige hatkriminalitet- sakene i Norge i nyere tid.

Voldelig ekstremisme

Med voldelig ekstremisme menes personer og organisasjoner som er villige til å bruke vold for å nå sine politiske, ideologiske eller religiøse mål. Den voldelige ekstremismen kan være relatert til høyreekstremisme, venstreekstremisme, ekstrem islamisme m.m.

Radikalisering

Radikalisering er en prosess som under gitte forutsetninger kan føre til at en person i økende grad aksepterer bruk av vold for å nå politiske, ideologiske og religiøse mål. Prosessen kan være svært kompleks med mange faktorer som spiller inn eller en mer enkelt prosess hvor noen faktorer blir avgjørende.

Avradikalisering

Avradikalisering er en prosess som under gitte forutsetninger kan føre til at en person i mindre grad aksepterer bruk av vold for å nå politiske, ideologiske og religiøse mål.

Nettekstremisme

Radikalisering og voldelig ekstremisme på internett. Nettekstremismen består i å fremme ekstreme ideologier og ytringer på internett, som kan rammes av straffeloven § 135 om diskriminerende og hatefulle ytringer.

4. SLT, planer, organisering og samarbeid.

Lokalt samarbeid mot voldelig ekstremisme i Orkdal

Orkdal kommune og Orkdal og Agdenes lensmannskontor er sentrale aktører i det kriminalitetsforebyggende arbeidet i Orkdal. Politirådet i Orkdal har øverste ansvar for å koordinere og iverksette forebygging lokalt. En bred, god og konstruktiv dialog med andre statlige instanser, organisasjoner, lokalmiljø og befolkningen er en forutsetning for å lykkes.

SLT – Samordning av rus og kriminalitetsforebyggende tiltak

SLT er en modell for samordning til bruk i norske kommuner for kriminalitetsforebyggende arbeid blant barn og unge i alderen 13-18 år. I Orkdal kommune har man valgt å utvide målgruppen til å gjelde barn, unge og unge voksne i alderen 0-25 år.

Når det gjelder forebygging av hatkriminalitet og voldelig ekstremisme jobber SLT uten aldersgrense. Det er gjort vedtak i kommunestyret på å opprette Politiråd, som skal være styringsgruppa for SLT arbeidet i kommunen. Forebygging av hatkriminalitet og voldelig ekstremisme skal integreres i det øvrige kriminalitetsforebyggende arbeidet.

SLT – Koordineringsgruppe/arbeidsgruppe lokalt i Orkdal

Under Politirådet er det etablert ei tverrfaglig koordineringsgruppe/arbeidsgruppe som ledes av SLT koordinator. I denne gruppa sitter representanter for helsestasjon, barnehage, grunnskole, videregående skole, flyktningsjenesten, psykisk helse- og rusarbeid, PPT, NAV og politi. Koordineringsgruppa skal ut i fra kunnskap og erfaring i felleskap søke å avdekke problemer og utfordringer kommunen står overfor, og også fremskaffe kunnskap om hvordan disse utfordringene best kan møtes, sette i verk tiltak og koordinere innsatsen på tvers av avdelingene/enhetene.

Politiets sikkerhetstjeneste (PST)

PST er en særskilt polititjeneste direkte underlagt Justis- og beredskapsdepartementet. PST er en landsdekkende tjeneste med en sentral enhet i Oslo (Nydalen) og lokale enheter i de andre politidistriktene. PST forebygger rekruttering til voldelig ekstremisme dels gjennom egne aktiviteter og dels gjennom samarbeid med andre instanser som politi og kommuner. Du kan lese mer om PST – eller tipse PST her;

<http://www.pst.politiet.no/>

5. Mulige bekymringstegn.

Intensjoner og motivasjon for radikaliserings og ekstremisme er ofte sammensatt: Provosere og utfordre, få oppmerksomhet for egen del- og saken. Få bekreftelse og finne venner, sosiale nettverk og identitet. Søke trygghet og støtte. Ungdomsopprør/ulovlige aksjoner, spenning, status og makt. Moralsk sjokk, reaksjon på krig, overgrep, undertrykkelse, fattigdom m.m. Stort engasjement knyttet til innvandring og flyktninger, ønsker endringer eller å gi støtte. Press/motivasjon/påvirkning som tar utgangspunkt i det transnasjonale familieliv og nettverk.

Det finnes ingen fasit i forebyggende arbeid. Det er snakk om sammensatt motivasjon og eventuelt flere mulige bekymringstegn. Her er noen tips til mulige bekymringstegn eller signaler som ikke nødvendigvis er bekymringsfulle i seg selv, men kan være det samlet. Listen er ikke uttømmende:

Bekymringstegn:
<p>Uttalelser/ytringer (eksempler):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Intoleranse for andres synspunkter - Fiendebilder – vi og dem - Konspirasjonsteorier - Hatretorikk - Sympati for absolutte løsninger som avskaffelse av demokrati - Legitimere vold - Trusler om vold for å nå politiske mål
<p>Interesser/utseende/symbolikk</p> <p>Eksempler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Appellerer til og søker etter ekstremistisk materiale på nett - Endrer utseende, klesdrakt mm. - Benytter symboler knyttet til ekstremistiske idealer og organisasjoner - Sluttes på skolen, sluttes med fritidsaktiviteter
<p>Aktiviteter:</p> <p>Eksempler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opptatt av ekstremisme på internett og sosiale medier - Deltar på demonstrasjoner og voldelige sammenstøt med andre grupper - Bruker trusler og vold som følge av ekstremisme - Hatkriminalitet - Reisevirksomhet som kan føre til økt radikaliserings og kontakt med ekstremister
<p>Venner og sosiale nettverk</p> <p>Eksempler:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Endrer nettverk og omgangskrets - Omgås med personer og grupper som er kjent for ekstremisme - Omgås i grupper der det utøves trusler vold og/eller annen kriminell virksomhet - Medlem i ekstremistiske grupper, nettverk

6. Mulige risiko- og beskyttelsesfaktorer

	Risikofaktorer:	Beskyttelsesfaktorer:
Personlige Faktorer	<ul style="list-style-type: none"> - Marginalisert/diskriminert - Mangler tilhørighet/søker tilhørighet - Skolerelaterte problemer - Mangler kunnskap - Traumatiske opplevelser - Søkende etter svar - Individuell sårbarhet - Betrakter seg selv som offer - Mangler selvkontroll/impulsiv 	<ul style="list-style-type: none"> - Reflektert ungdom - Skoleflink - Hobbyer eller aktiv i idrett - Mestringsfølelse - Robust - Opplevelse av mening - Selvtillit - Livskvalitet - God helse
Familiemessige Faktorer	<ul style="list-style-type: none"> - Påvirkning av transnasjonalt familieliv og nettverk - Foreldre som sliter i foreldrerollen - Sosiale problemer i familien - Psykiske problemer i familien - Rusmisbruk - Fattigdom eller arbeidsledighet - Vold eller annen omsorgssvikt - Ekstremisme hos venner/familie 	<ul style="list-style-type: none"> - Ressurssterk familie - Høy sosioøkonomisk status - Støttende foreldre - God kommunikasjon og samspill
Sosiale Faktorer	<ul style="list-style-type: none"> - Lav sosial status - Mangler tilhørighet/søker tilhørighet - Marginalisert ungdom - Opplevd diskriminering - Negativ påvirkning av venner - Liten/ingen deltakelse i sosiale felleskap - Arbeidsledig - Livsstil som omfatter kriminalitet - Utrygt lokalområde 	<ul style="list-style-type: none"> - Positiv påvirkning av venner - Skole eller arbeid - Prososiale venner - Deltakelse i storsamfunnet - Deltakelse i organiserte eller/og uorganiserte aktiviteter - Trygt lokalområde
Motivasjons Faktorer	<ul style="list-style-type: none"> - Behov for felleskap - Annerkjennelse - Spenning - Beskyttelse - Ekstremistiske forbilde - Føler at en religion, kultur, land, nasjon m.m. er under angrep 	<ul style="list-style-type: none"> - Gode nettverk - Deltar i stor- samfunnet - Deltar i aktiviteter - Gode venner og forbilder - Mål og interesser
Ideologiske og kulturelle Faktorer	<ul style="list-style-type: none"> - Politisk debatt – kulturell identitet - Misnøye med sosial og økonomisk urettferdighet - Legitimering og rettferdiggjøring av vold for å nå mål - Sympati for absolutte løsninger - Konspirasjonsteorier - Polarisierende fiendebilder 	<ul style="list-style-type: none"> - Forståelse for demokrati, valgfrihet, toleranse og respekt for mangfold - Kritisk til kilder og informasjon

7. Mulige tiltak

Det kan benyttes en rekke metoder, tiltak og tjenester innenfor ulike sektorer. Det er summen av de forebyggende innsatsene mot kriminalitet, hatkriminalitet og voldelig ekstremisme som gir resultater. Den kommunale innsatsen koordineres gjennom SLT – modellen. Her omtales kort noen relevante tjenester, tiltak og metoder.

Samarbeid mellom tjenester og sektorer.

I *Nasjonal veileder for forebygging av radikalisering og voldelig ekstremisme* (oppdatert 2015) legges det opp til en bred tilnærming til utfordringene. Flere av tiltakene som skisseres i handlingsplanen er enda ikke iverksatt, men det forutsettes fra Orkdal kommunes side at dette blir gjort.

Regjeringen vil gjennom Handlingsplanen styrke det forebyggende arbeidet mot radikaliserings og voldelig ekstremisme, gjennom økt kunnskap, mer samarbeid og bedre koordinering. Innsatsen må styrkes på tvers av fagområder og samfunnssektorer. Målet er å fange opp personer i risikosonen så tidlig som mulig, og møte dem med tiltak som virker. Hvert tiltak i Handlingsplanen tilligger et departement, mens koordineringsansvaret ligger hos Justis- og beredskapsdepartementet.

I kommune, fylkeskommune og stat er følgende tjenester sentrale:

- Barnehagene og skolene
- Kultur- og fritid
- Barnevern
- Flyktningtjenesten
- Helsestasjon, psykisk helse- og rusarbeid
- NAV
- IMDI
- Justissektoren, PST, politi, kriminalomsorg, konfliktrådet m.m.

Individuell plan

Tiltak og tjenester rundt en bruker kan med fordel samles i en individuell plan, Orkdal kommune har en egen mal for individuell plan og en egen Koordinerende enhet som bistår med veiledning i forholdt til dette.

Dialog som metode

Dialog er en sentral metode for å forebygge voldelig ekstremisme. Dialog som metode er godt kjent fra kriminalitetsforebyggende arbeid blant barn og unge i kommune og politi. Dialog gir gode relasjoner, forståelse og respekt, som igjen sikrer god forebygging, endring og trygghet – uten ekstremisme. Å være tilstede på barn og unges arena.

Bekymrings- og oppfølgingssamtaler

Bekymringssamtalen er mye benyttet av politiet i arbeidet med unge lovbrøyttere. Bekymringssamtalen blir også, i en videreutviklet utgave, benyttet i arbeidet med å

forebygge voldelig ekstremisme. Trøndelag politidistrikt kan gjennomføre samtalene alene, i samarbeid med Orkdal kommune og/eller andre instanser. Du kan lese mer om bekymringssamtalen i en veileder fra Politidirektoratet.

https://www.politi.no/vedlegg/rapport/Vedlegg_2333.pdf

Megling og forsoning

Konflikter og overgrep bør følges opp med megling og forsoning mellom partene gjennom skolemegling, konfliktråd og/eller oppfølgingsteam. Fra Orkdal har vi to representanter som sitter i oppfølgingsteam for Sør Trøndelag, SLT koordinator og en politibetjent fra Orkdal og Agdenes lensmannskontor.

Tett oppfølging over tid

Orkdal kommune har ikke organisert seg slik at oppfølgingsarbeid for de mest utsatte barn og unge ligger til en bestemt enhet/avdeling. Orkdal kommune har flere gode lavterskeltilbud for barn- og unge, og Orkdal kommune har flere arenaer for barn- og unge, der også voksne fra kommunen er tilstede. De som har individuell oppfølging har det gjennom tiltak i konkrete tjenester som for eksempel hjelpetiltak fra barnevern, tiltak fra psykisk helse og rusarbeid m.m.

Forebyggende arenaer, og forebyggende tiltak på arenaer:	Lavterskeltilbud barn og unge:	Individuelle tiltak barn- og unge:
<ul style="list-style-type: none"> - Fritidsklubb - Ungdomskafe - Ungdomspatroljen - Mange lag/organisasjoner innenfor jakt/fiske, båt, bil, idrett m.m. - Tverrfaglig team i alle skoler og barnehager - Brukerutvalg for flyktninger. - Foreldrenettverk - Foreldreveiledning 	<ul style="list-style-type: none"> - Skolehelsetjeneste i alle skoler - Helsestasjon for ungdom - Familiesentret 	<ul style="list-style-type: none"> - Hjelpetiltak barnevern - Tiltak i psykisk helse- og rusarbeid.

Foreldreveiledning og nettverk

I dag tilbyr Orkdal kommune foreldreveiledning individuelt gjennom Familiesentret, helsestasjon og hjelpetiltak i barnevern, men også i form av gruppe gjennom såkalt ICDP veiledning. Foreldreveiledning og foreldrenettverk i forhold til forebygging av radikaliserings og håndtering av voldelig ekstremisme kan etter behov etableres lokalt, regionalt eller sentralt.

En plan for oppfølging/tiltak – Individuell Plan

Ved behov vil man bistå for å få unge ut av uønskede miljøer, bistå ved å gi alternativer/finne alternativer til det de holder på med. Dersom det skulle bli aktuelt vil vi i Orkdal ut i fra individuelle behov søke råd/veiledning også eksternt (PST både regionalt og sentral kan bistå med råd). Ut i fra dette kan man sette sammen for eksempel en lokal ressursgruppe som kan følge opp over tid.

Politets forebyggende- og mangfolds koordinator

Vil ha ansvar for å følge opp kontakt med moskeer og minoritetsspråklige miljø, og være bindeledd mellom kommunale/fylkeskommunale tjenester og politiet.

Oppfølging av personer som har deltatt i kamphandlinger i utlandet (fremmedkrigere)

Rutiner for varsling til kommunene utarbeides av PST.

Kommunens psykososiale kriseteam vil få en rolle i dette arbeidet, støttet av RVTS.

8. Hva gjør jeg ved en bekymring?

Trinn:	Handling:	Ansvarlig:
1	<p>Bekymring</p> <p>Ansatte som er bekymret for- og/eller blir oppsøkt av en ungdom/person identifiserer mulige bekymringstegn (se mulige bekymringstegn på s. 8).</p>	Ansatte
2	<p>Drøft bekymringen</p> <p>Drøft eventuelt bekymringene med kollegaer. Hvis den unge går på skolen så drøftes bekymringen med ledelsen og eventuelt med de pedagogiske og faglige ressurser på skolen (tverrfaglig team). <u>Det avtales hvem som har hovedansvar for å følge opp bekymringen videre.</u> <u>Det avtales hvem og hvordan man skal gå i dialog med personen.</u> Ved usikkerhet drøft anonymt med lokalt politi, eventuelt PST regionalt eller sentralt.</p>	<p>Ledelsen</p> <p>Skolen</p> <p>Enheten/avdelingen</p>
3	<p>Gå i dialog</p> <p>Gå i dialog med personen. Ved fortsatt bekymring etter samtalen kan barnehage/skolen/enheten/avdelingen drøfte saken anonymt med politi og/eller barnevern. Det sendes bekymringsmelding til barnevern og/eller politi. Alvorlig bekymringer følges opp og koordineres mellom lokal politikontakt og PST – avklares før noen går i dialog.</p>	<p>Barnehage/skolen</p> <p>Enheten/avdelingen</p> <p>Barnevern</p> <p>Politi</p>
4	<p>Oppfølging</p> <p>Hvem kan følge opp/koordinere arbeidet rundt ungdommen/personen? Lag en plan for å jobbe helhetlig med den unge/personen. (Se mulige risiko- og beskyttelsesfaktorer s. 9 og 11).</p>	<p>SLT</p> <p>koordineringsgruppa</p> <p>Politiet</p>

Inkludering, mestring og opplevelse av tilhørighet.

Kjernen i forebygging av radikalisering og utvikling av ekstremisme er den samme som for forebygging av blant annet skolefravall, rusproblematikk og kriminalitet. Dette handler om at vi i aller områder av samfunnet må arbeide for å motvirke utstøtelsesmekanismer i hverdagslivet til alle barn og unge. Vi må arbeide aktivt for å forhindre at noen føler at de står på utsiden av det «store gode fellesskapet». Vi må forsøke å bidra til at unge utvikler et selvbilde og en identitet knyttet til å være en del av fellesskapet og ikke et marginalisert og/eller ekstremistisk miljø.

Vi må gjennom barnehage, skole, fritid og alt av forebyggende arbeid bevisst jobbe for å forhindre at noen faller utenfor fellesskapet.

Tidlig intervensjon.

Prinsippet om å tilstrebe en tidlig intervensjon gjelder også her. Det er mye mer utfordrende og ressurskrevende å iverksette tiltak når ekstreme holdninger og verdier har fått dypt feste i enkeltpersonen, og en eventuell avradikalisering innebærer å bryte med egen sosiale tilhørighet, identitet og internaliserte normer.

Ressurspersoner på de enkelte enheter.

Politi, psykisk helse- og rusarbeid, NAV, flyktingtjenesten, barneverntjenesten, helsestasjonen, barnehagene, barne-, ungdoms- og videregående skole har alle en representant i SLT sin arbeids/koordineringsgruppe. Denne skal vurdere om bekymringen fra ansatte er av en slik karakter at man skal gå videre med meldingen til politiet og barneverntjenesten dersom den det gjelder er under 18 år.

For alle avdelinger/enheter er det viktig at kommunalsjefen for sitt område brukes i bindeleddet inn mot Rådmannen.

Sentral ressursperson for videregående skole er knyttet til fagenhet for videregående opplæring i stab hos fylkesskolesjefen.

For den enkelte videregående skole vil ansvaret ligge til leder for elevdemokrati og helhetlig læringsmiljø.

Lokalt politi har ikke oppnevnt en fast kontaktperson, men har gjennom SLT samarbeidet vært tydelig på det skal være en lav terskel for å ta direkte kontakt med lensmannskontoret. I tillegg har lokalt politi et fast medlem i SLT sin arbeids/koordineringsgruppe, og lensmann sitter i Politirådet.

De sentrale ressurspersoner vil få relevant faglig oppdatering.

9. Nettsider, informasjon og lenker.

SLT arbeidet i Orkdal kommune

Dette er nettsidene til SLT i Orkdal kommune. Her finnes informasjon om SLT og hvem fra de ulike enhetene/avdelingene som sitter i SLT sin arbeids/koordineringsgruppe.

www.orkdal.kommune.no/slt/

Forebygging av terrorisme og annen kriminalitet – rapport:

Professor ved Politihøgskolen, Tore Bjørge, har gitt ut en kortfattet rapport; «*Forebygging av terrorisme og annen kriminalitet*». Hvor han presenterer strategier og en helhetlig modell for forebygging av terror, voldelig ekstremisme og kriminalitet. (Politihøgskolen 2011:1) her:

http://brage.bibsys.no/politihs/bitstream/URN:NBN:nobibsys_brage_17097/1/forebygging%20av%20terrorisme.pdf

Forebygging av radikaliserings og voldelig ekstremisme på internett – rapport:

Rapporten gir ny innsikt på et felt som hittil har fått begrenset oppmerksomhet i Norge og internasjonalt. Betydningen av internett og sosiale medier har vært undervurdert når det gjelder radikaliserings og rekruttering til ekstremisme. Mye tyder på at internett kan redusere avstanden mellom tanke og handling. Du finner rapporten fra Politihøgskolen (2013:1) her:

http://brage.bibsys.no/politihs/bitstream/URN:NBN:no-bibsys_brage_43577/1/forebygging_av_radikaliserings.pdf

Alvorlige hendelse i utdanningsinstitusjoner – veileder:

Utdanningsdirektoratet og Politidirektoratet ga høsten 2013 ut veilederen; «*Alvorlige hendelser i barnehager og utdanningsinstitusjoner. Veiledning i beredskapsplanlegging*». I veilederen defineres en alvorlig hendelse som en tilsiktet hendelse der våpen eller annen form for vold brukes eller trues med å tas i bruk. Du finner veilederen her:

http://www.udir.no/Upload/Laringsmiljo/Beredskap/UDIR_Veileder%20Alvorlige%20skolehnd_web.pdf

Det kan skje igjen – rapport:

Rapporten kommer med forslag til hvordan skolen systematisk og helhetlig kan arbeidet mot rasisme, antisemittisme og diskriminering på bakgrunn av elevens etniske, religiøse eller kulturelle tilhørighet. En arbeidsgruppe nedsatt av Kunnskapsdepartementet la fram rapporten i 2011. Du finner rapporten her:

http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/Grunnskole/Eidsvagutvalget/Eidsvag_rapport_Det_kan_skje_igjen.pdf

Tilgjengelige, tøffe og trygge? Forebygging av kriminalitet på internett – rapport:

Unge nettbbruk er omfattende. Mobbing, hatefulle ytringer, trusler, lovbrudd og nettekstremisme forekommer. Redd Barna og SaLTo ga ut en rapport i 2013. Du finner rapporten her:

<http://www.salto.oslo.kommune.no/getfile.php/Salto%20%28PROSJEKT-SALTO%29/Internett%20%28PROSJEKT-SALTO%29/dOKUMENTER/Rapport%20Nett%er%20fett-%20Redd%20Barna-SaLTo.pdf>

VINK – Veilednings- og rådgivingscenter i København:

VINK er en veilednings- og rådgivingsenhet i København kommune som jobber med å forebygge radikaliserings og ekstremisme. Enheten bistår ansatte som jobber med unge i København. Det er et nært samarbeid med SSP, jf SaLTo i Oslo. Du kan lese mer om VINK her: <http://kk.dk/da/om-kommunen/indsatsomraader-og-politikker/tryghed/vink>

Danske håndbøker

Social- og intergationsministeriet i Danmark har gitt ut 5 små håndbøker i forebygging av ekstremisme. Målgruppe for bøkene er ansatte i kommunen, politiet og frivillige organisasjoner som jobber med unge. Du finner håndbøkene her:

<http://www.sm.dk/Temaer/DemokratiOgIntegration/ForebyggelseAfEkstremisme/viden-vaerktoejer/haandboeger/Sider/default.aspx>

Aktuelle dokumenter

Handlingsplan mot radikaliserings og voldelig ekstremisme.

Handlingsplanen ble utgitt våren 2014 (revidert april 2015) og beskriver aktuelle utfordringer, forebyggingsstrategier, tiltak og forslag til håndtering ved bekymring.

http://www.regjeringen.no/pages/38727244/Handlingsplan-mot-radikaliserings-og-voldelig-ekstremisme_2014.pdf

10. Viktige telefonnummer:

Stilling:	Navn:	Tlt.nr.:
Trøndelag Politidistrikt Forebyggende- og Mangfoldskoordinator		79899090 02800
Orkdal og Agdenes lensmannskontor	Tor Kristian Haugan	02800 480 11 579
SLT – koordinator Orkdal kommune	Karin L Røttereng	917 21 771
Psykisk helse- og rusarbeid	Siv Ekrem	928 44 426
Flyktningtjenesten	Sylvia Botslangen	954 92 030
Barnevern Orkdal kommune	Ragna Ellingsen	72483151
Opplæring/skole og PPT	Mona Ebbesen	91165113
Kultur og fritid i Orkdal kommune - ungdomsleder	Heidi Vatn	990 07 434
NAV ungdomskontakt	Kamilla S Vinje	991 51 203

Denne veileder er et sammendrag av tiltak i Regjeringens Handlingsplan og SaLTo sekretariatet hos Oslo kommune sin veileder. Vi har nå tilpasset denne veilederen til lokale forhold i Orkdal kommune.

Karin Røttereng

SLT koordinator Orkdal kommune